

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADO ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Szüret előtt.

Az országos ampelologiai intézet egész évben ugyancsak ijesztgette a szőlőtermelőket, hogy a pernoszpora mily rohamosan terjed az országban. Ennek megvolt az a foganatja, hogy az egész országban hihetetlen mértékben használták a bordói levét, elanyira, hogy aki idejében nem gondoskodott permetező anyagról, annak a beszerzés gondot okozott. A szorgalmatos permetezésnek pedig az a sikere volt, hogy a mint a legutolsó jelentések mondják, átlagosan középtermésre lehet számítani. Ez pedig nagy szó. 1909.-ben bő termés volt, nyolcmillió hektolitert meghaladó. Ha ennek csak fele terem az idén, akkor is kerek számban 160 millió korona fog a gazdák zsebébe jutni borért. Ez a szám egyáltalán nem mondható merésznek, mert hiszen a legjobban termő francia borvidéken alig volt termés. Az olasz szüretet is jól megdézsmálta a tartós szárazság. Nálunk a hegyi szőlők nyáron is kaptak egy pár hevesebb záport, a homoki szőlőket pedig a májusi hatalmas esők mentették meg. Igaz ugyan, hogy a szőlővel is úgy vagyunk mint a buzával, ameddig nincsen a hordóban, elhelyezve a pince ászokfáján, — addig a gazda mindig félhet attól, hogy jön egy fergeteg és oda lesz minden munkájának veritékes gyümölcse. De gondoljuk azt, hogy a jó

Isten kegyelme elvezeti a szőlőtermelőt ezt a csapást és módja lesz egy középtermés sikerével lélegzethez jutni.

A helyzet ugyanis az, hogy alig van társadalmi osztály, melynek oly nagy csapást kellene kiheverni, mint éppen a szőlőtermelőnek. Kerek számban 500, millió korona tőke ment tönkre a filoxera pusztítása következtében és ezt a tőkét veritékes munka által kell a gazdának pótolni és részben pótolni fogja, részben már ezt meg is cselekedte. A filoxera által kipusztított terület négyszázötvenezer katasztrális hold volt. Ámbár az elpusztított területnek beültetése rohamosan halad, még mindég százezer holdnál kevesebb a szőlővel beültetett terület száma, mint a filoxera előtt. Egy hold hegyi szőlőnek betelepítését 2000 koronára kell tennünk, így még mintegy kétszázmillió korona összeget kell fordítani a szőlő rekonstrukciójára. De a szőlősgazdák súlyos helyzete nem a leendő, hanem a drága pénzen telepített szőlőkre már felvett kölcsönökben van. Bizonyos dolog, hogy a szőlőfelújítására eddig szükségelt hétszáz millió korona nem a gazdák zsebéből, hanem a bankok Wertheimjeiből kerül elő. Ezután pedig terhes kamat jár. Ha hozzávesszük, hogy a munkabérek is mily hatalmasan emelkedtek, nem nagyon irigyelhetjük a szőlősgazdák helyzetét, sőt örülnünk kell, ha ezekben a nehéz időkben a gondviselés néhány jobb termést ad.

Hogy nincsen olyan kár, amiből haszon ne állana elő, semmi sem bizonyítja jobban, mint a filoxeraveszedelem leküzdése. Az a csúf élősdibogár tönkre tévén a régi szőlőket, újra kellett ültetni és az újraültetést már okszerűbben cselekedték a gazdák. Az okszerűbb művelés következtében pedig sokkal többet terem a szőlő, mint eddig. Voltaképpen éppen azért is bírják meg a szőlőtermelők a mai nagy terheket, mert ugyanazon a területen az okszerűbb művelés következtében sokkal több és jobb bort szüretelnek, mind hajdanában.

Nincs is másra a magyar bortermelőnek szüksége, mint egypár jó esztendőre és legalább azokra a borárokra, amelyek ma megvannak. Még egyre van szükség: a szőlőművelés okszerű végzésére és különösen ama vizsaszások megszüntetésére, amelyek a szüretelés idején és a borkezelés terén fenforognak. Senki jobban nem tapasztalta, hogy a szakértelem mily fontos tényező abban, hogy a művelés alatt álló föld minél többet jövedelmezzen, mint éppen a szőlőművelő.

A filoxerapusztítás után, illetőleg a szőlőfelújításkor, megtanultuk a helyes és okszerű szőlőművelést, a kényes volt az iskola, úgy műveljük azt, hogy bárki elismeréssel adózik, azonban az észszerű szőlő és borgazdaság most már az okszerű borkezelést és pincegazdaságot is megkívánja tőlünk,

T Á R C A.

A mult és jelen.

Révfülöp.

„Ha minden elhagyott, fordulj a természethez, ez megért. Nem szólít, de felel, — nem kérdez, de meghallgat... A távol hegyek kékje, az ég azurja új vágyat önt szivedbe s belátod, hogyha egy reményvirágodat elhervasztá a sors, másnap nyílik számodra más virág!”

Eötvös.

Egyhangu morajlással gördülnek ki a partra a hullámok. — Előbb lassan, méltóság-teljesen, majd nekierősülvén, zúgva, tajtékózva törtetnek előre. S a büszke hullám öszszetörve — fehér taraja szétomolva — jut a homokos partra.

A hegyről páratelt, ködös őszi szél fu... A parti sötányok üresek.

Mint madárdal nélkül az erdő, olyan szomorú il, enkor a fürdőtetep képe. Ilyenkor levélhullás idején, el-el fog bennünket valami régi ábránd, és képzeletünk messze, messze röpi... a multba.

Csodálattal tekintünk vissza, csak néhány évtizedre, amidőn még nem pezsgett a Balatonpartján a vidám fürdőélet. Amidőn még a magyar csak külföldi fürdőhelyeket ismert és saját kincsét, a Balatont, ezt a csodálatos vizet még nem fedezte fel. Amidőn Fülöp-hegyről az aranyat termő szőlőkék között csupán egy-egy pince, présház mosolygott le a parlagon heverő, elhagyatott partra.

Hogy-e helynek már a régi rómaiak idejében is megvolt a maga fontos jelentősége, misem bizonyítja jobban, mint a római fürdők fundamentumos kövei; a Góthok templomromjai. — Czigány Károly feljegyzései után: „... e pontot már Nagy Károly, az ő Pipin fia öröklésül jelölte ki a visszaszorított avar őseink betörése ellen.”

A hegy lábánál levő templomrom is azt hirdeti, hogy ott valaha község állott. Lévéen Fülöp a község neve. — Az elmúlt századok viharában sok ilyen kisebb helység pusztult el, Fülöp is, az időtől fogva a mult század közepéig teljesen lakatlan volt. — A parton nádas, rét, legelő és... semmi egyéb.

A „semmi egyéb“ kitétel alatt a kultura hiányát értjük, mert máskülönben volt e tájnak „valamije“ ami minden reális értéket felül mul; annak természeti szépsége, bája, varása,

Fülöphegy tetejéről olyan elragadó panorama tárul a szemlélő elé, mely nyomot hagy az ember lelkében. — A csodás tó zöldes víztükörön egy-egy csónak vagy karsu vi-

torlás... Tul a vizen, a somogyi part ad keretet a hatalmas víztükörnek. Nyugatra a Káli völgy hegykoszoruját, a sirként domboraló Badacsonyt, a messze kéklő Csobánc. Rezi, Tátika és Szentgyörgyhegyek ormait; keletre a csuki erdőt, Tihanyt látni.

A nyugvó nap szétfosló sugarai ezernyi játékot üznek a csendes víztükörön, az eltűnő szeme előtt s lelkében feltámad ilyenkor: a vágy, öröm, emlék, remény. Költői ihlettel kell bírni, hogy csak némileg is tolmácsolni tudjuk azt az érzelmet, mely valónkat eltölti, hegy e szép panorámát csak megközelítőleg is vázolhassuk.

Régmult idők nagyságáról, dicsőségéről regél a szőlők közül kiemelkedő ecséri templom rom. A mult e ritka emléke — bár rom — még ma is dacol a tomboló viharokkal. — Hihetetlen erős anyagból építették ezt a templomot, mely magasba nyúló csonka tornyával még így romjaiban is felséges képet nyújt. Legalább 9 százados multját egy 1159-ből kelt okirat is igazolja, mely a templomot Szent László egyházának nevezi. Egyes boltíveket, oszlopokat az idő vasfoga sem volt képes ezideig elpusztítani. A falakat bevonó zöld repkény és kuszó folyondár poétikus külsőt ad a romnak. — Belül, hol egykor oltár volt, denevérek és baglyok tanáznak.

Az itt elterülő, hajdani Ecsér községnek, e rom az egyetlen, még meglévő tanujele.

ennek elsajátítására kell tehát törekednünk, mert valjuk be, hogy még itt sok kívánni való van.

A kórházegyesület.

Városunk ez ifju, tekintélyes egyesületét személyi ellentétek miatt már a feloszlás veszélye fenyegette. Az ilyen közhasznú intézményekkel úgy vagyunk, hogy nehezen születnek meg és legkönnyebben feloszlának; nem a csekély 2 korona évi tagsági díj az oka, mert a közkatonák, a közönséges tagok tovább is fizetik azt, vagy mondjuk túrik az évi 2 koronának bevasalását, hanem a tisztikarban vannak mindig személyes differentiak.

Ez, igen tisztelt hölgyeim nem helyes és valóban nagy kárára van az egyesületnek. Pedig ezentúl lesz csak igazán nagy szükség ezen humánus egyesületre; most, hogy a távol kődéből kezd a kórház felépítése a megvalósulás stádiumába jutni, most a legjobb intencióval forszírozni kell a kórházegyesület felvirágoztatását. Mint azt a legutóbbi közgyűlésen megbeszéltük, nem szabad az egyesületet lejártni a közönségnek túlgyakori megpumpolásával, elég ha havonként egyszer 50 fillér belépti díjjal theaoszónákat rendezünk a téli hónapokban; nem keltenek háziasszonyok, a kávék szolgálta az ételeket és mindenki annyit költ, amennyit akar. Egy kedélyes te-referének és pár órai szórakozásnak nem szabad 10—20 koronába kerülni. Én nagyon kedélyesnek reményelem a téli ozsona-összejöveteleket. Forszíroz-nunk kell a középosztálynak minél erősebb tömörülését és összetartását, majd mindenki igyekezni fog megtalálni a neki való társaságot. Oda fogjuk rendelni a zenét és ha mindenkinek még külön háromszor a 10 fillér megadóztatásába fog kerülni, ez havonként egyszer megengedhető a leg-takarékosabb családnak is. Igyekezni fogunk, hogy mindenki a legkelleme-szebben töltsön el körünkben pár órát

és szívesen jöjjön máskor is. — Lehet a télen egy-két felolvasást is tartanunk és egy bált, melynek nem kell elitbálnak lenni, hanem egyszerű demokra-tikus bálnak, minthogy a kórházegye-sület is demokratikus intézmény.

Igy, lassankint belemegyünk majd a tavaszba és mintegy észrevétlenül meg-kezdődik a kórház építése, mely most már igazán csak rövid idő kérdése. Ha már a falakat látjuk, akkor nem félttem továbbra a kórházegyesületet, akkor a lelkesedés ismét oly fanatikus lesz hölgyeinknél, mint volt a kórház-egyesület megalapításakor.

Az új tisztikar szerencsésen van megválasztva és garancia az egyesület további fennállására.

Tartsunk össze mélyen tisztelt Höl-gyeim, az összetartásban erő van, az erő pedig élet.

Dr. Klein Gyula
a kórházegyesület
jegyzője.

Tapolca nagyközség 1912. évi költségtervezete.

Vettük Tapolca nagyközség 1912. évi költségtervezetét, s azt főbb pont-jaiban a következőkben ismertetjük.

Az egyes többleti tételek megokolá-sát olvasóink a községtől vett alábbi indokolásban találják:

Ugy a bevételnél, mint a kiadási tételek-nél az 1910. évi számadást, valamint a tény-leges állapotot és szükségletet vettük irányá-dóul, — mégis a nagyobb eltéréseket a kö-vetkezőkben magyarázzuk; dacára egyik másik bevételi tétel apadásának, a bevétel mégis szaporodott, 976 koronával, mert új tételeket vettünk fel; a kiadás szaporodott 5648 koronával, mégis a községi pótdó csak fél százalékkal emelkedik, ez a körülmény abban leli magyarázatát, hogy az adó-alap lett 6814 koronával nagyobb.

Bevétel. A téglaház bére apadt, azonban ezentúl a községet semminemű javítási vagy helyreállítási költség nem fogja terhelni, mert ez mind a bérlő kötelessége lesz, s így az eddig ezen épületre történt ráfizetések ezen-túl nem lesznek.

Kiadás. Németh Jenő jegyzőnek határozat szerint 1911. január 1-től jár a személyi pótléka és felemelt lakbére, tehát azt az 1912. évre kétszeres összegben kellett előirányozni, t. i. 1911. és 1912. évet.

A költői lelkületű tudós fiskális és tábla-bíró Mezericzky Péter, kővágóörsi otthoná-ból annak idején naponta megteszi az utat Fülöphegyre, hogy innen gyönyörködhessek a táj pazar pompájában. Ez az agg Balaton-imádó poeta írja „Hattyudalában“:

„... Ha aggkorom bubánati
Leszállnak e kebelre,
Megifjulok, ha rándúlok
Fülöp kies hegyére.“

A révről emelkedett egy félszázaddal ez-előtt a fülöpi part egyetlen lakóháza. (A mai napig is megvan; a közszeretben élő Grei-ner bácsi lakja azt) Ez a nagy, lomha épü-let a Jankovichoké volt és hatalmas padlásai annak idején gabonamagtárul használtattak. Itt volt a vidék gabonapiaca.

E csendes tájat csak őszkor, szüret idején töltötte be némi zaj, vigság. Itt-ott vidám kurjongatás közben pisztolydurrogással sikol-toztatják a fehérnépet. Zene, táncz, szóval jókedv sohasem hiányzott a régi szüreték-ről. Ma? Már ezek a vig szüretelési idők sincsenek... Hja! a hajdani termések

olyanok voltak, hogy jókedvre is hangolhat-ták a gazdát, míg a mostaniakat, ha csüg-gedt fővel nem, akkor közönyösséggel fogad-ja. A régi jó szüretnek megszűntek s ezekke egyútt megcsappant a régi jókedv is.

Szüret elmúltával siri csend száll a tájra.
— Schol ember, állat. . .

A leeső hó fehér leplelve beborítja az egész vidéket . . .

„A hegy boltozatán néma homály borong
Nektár-thyrusain nem mosolyog gerezd.
Itt nemrég az öröm vig dala harsogott.
S most minden szomorú s kihalt. . .

Berzsenyi.

A tél derekán, ha a tó annyira befagy hogy hátán terhes kocsikát is megbír: meg-indul a közlekedés a két part között Egyéb közlekedési eszköz hiányában, kénytelen a nép ezidőben a jégutat választani kereske-delemi ügyletei lebonyolítása céljából.

S. Fekete László.

(Folytatjuk.)

Az irnoktartási összegek magasabbak, rész-ben azért, mert havi 100 koronán alul meg-felelő embert nem lehet kapni, másrészt pe-dig az adóirodában okvetlen kell 6 hónap-ban kiségitő irnok.

Végrehajtó fizetése és lakbére, orvos lak-bére és két szülésznő fizetési határozatokon alapulnak.

Uj városi szolgálai állás határozat alapján rendszeresített és állított be fizetése a költségtervbe.

Rétek, legelő javítására felvett 200 kor-előjárósági határozaton nyugszik.

A Leccsapó Társulatnak hidakért járó 400 korona, képviselőtestületi határozatban leli magyarázatát. A mérlegház (cédulaház) megépítése és a hidmérleg beszerzése és fel-állítás mintegy 5000 koronába kerül, az időközi kamatokkal, ezt 5 évre osztottuk fel, hogy ne egyszerre terhelje a költségve-tést.

A bevétel tételeinél csökken a tég-l ház bérösszege. Az erdő bevételi té-telnél a jövő évre 970 korona, a széna árának tételénél 720 korona 58 fillér, a helypénzszedési jog bérleténél 1115 korona, tenyészbikák eladásából 748 korona, füztelepből 88 korona 44 fil. tandijkárpótlás 300 korona, ezeken kívül több kisebb-nagyobb tétel mutat bevételi emelkedést

Ezzel szemben szaporodást mutat a jövő évre a vágóhid, az utcaontözés, az intódijak és végrehajtási költségek bevételi tételei; mégis 976 korona 33 fillér bevételi többletet tüntet fel az 1912. évre a bevételi rovat.

A kiadási tételek természetesen egy-két tétel kisebbedése mellett, más több tétel magasabb emelkedését tünteti fel, ami a község fejlődésének lapjára ir-ható. Így a községi jegyző személyi pótléka és lakbére, mindkét jegyzőnek irnoktartási költsége. A végrehajtói állás szervezése ugyan 1400 korona kiadási többletet okoz, azonban ezzel szemben eszik a végrehajtási költség; 720 korona többletet tesz egy ujonnan szervezett városi szolgálai állás té-tel, 200 korona a rétek és legelők javítására, — 199 korona és 38 fill. emelkedik a faiskola fentartása, — 998 korona 06 fillérel tenyészbikák beszer-zése, tenyészkanok beszerzése és tar-tása 254 korona 60 fil. — irodai költ-ségek 340 korona 49 fil., — postakölt-ségek 112 korona 51 fil, a leccsapó ár-sulatnak 400 korona, mérlegház és hidmérleg öt évre besztva, évenként 1000 korona, — az előre nem látha-tók 1429 korona 66 fil. és több tétel kisebb kiadási többletet tüntet fel.

Igy az 1912.-ik évi kiadási tételek összesen 5647 korona 99 fillér többle-tet tüntetnek fel. A 33925 korona 15 fillér bevétellel szemben 82925 korona 15 fillér a kiadás, s így a fedezetlen kiadás 49000 korona. Az 1912. adó-alap 71090 K 21 f. volt, pótdó 62.5%; az 1912. évi adóalap 77904 K 05 f., a pótdó 63% — az emelkedés tehát 1/2 % — ami tekintve a község hala-dását, a *tolyó évihez hasonlítva* nem nagy emelkedés, de általában elég magas pótdó.

H I R E K.

Uj körorvos. Tapolca nagyközség külön orvost választott, aki eddig a körbe volt osztva; erre még a múlt hónapban megválasztotta dr. Lőke Mór eddigi körorvost, az így megüresedett körorvosi állásra a folyó hó 26-án megejtett választás alkalmával egyhangulag dr. Klein Gyula tapolcai orvost választotta a járási közigazgatási bizottság. Az új körorvossal a kerület szintén agilis, ügybuzgó tisztviselőt nyert, ki a közügyeknek is élen érdeklődő, tevékeny tagja.

Plébánia betöltése. A püspöki szabadadományozási kővágóörsi plébánia javadalmat Cséby János, ottani ideiglenes lelkész helyettes nyerte el.

Hertelendy Ferencz arcképe. Temesvármegye közgyűlése egy régebbi közgyűlésen elhatározta, hogy Hertelendy Ferencz főrendiházi tag, volt temesi, korábban zalai főispán, nagybirtokos arcképet megfesteti. A sikerült arcképet, a múlt héten helyezték el ünnepélyesen a vármegyeház dísztermében.

A tűzoltó-napok gyűjtése. A szeptember hó 24-26-án Tapolcán felállított perselyekbe, a Budapestten létesítendő tűzoltó otthon javára összesen 63 korona adomány gyűlt össze.

Megkezdődött a szüret. Vidékünk egyes szőlőhegyein már a múlt hét közepén megkezdte néhány szőlősgazda a szüretelést, általában azonban csak holnap kezdik meg vidékünkön szüretet. A must jó, az arak a múlt hetekben 38 — 50 fillér között váltakoztak.

Dr. Lőczy Lajos a tapolcai barlangról. Dr. Lőczy Lajos világhírű tudós, a budapesti m. kir. földrajzi intézet igazgatója, egyetemi tanár, a múlt hét folyamán meglátogatta a tapolcai barlangot és gratulált Keszler Aladár építőmesternek a barlang tetszetős és ügyes megnyitásához, egyúttal a barlang tervrajzát kérte, amelyet a Balatonról írandó monográfiájában is felhasználna. A barlang földmunkáitai állandóan folynak, mint halljuk már a harmadik barlangnyílást bővítik, hogy kényelmes közlekedés lehessen az egyes nyílások között is.

Ma tartja a Tapolcai Katolikus Legényegylet, a múlt számunkban jelzett műsorral a megnagyobbított egyleti helyiségben a megnyitó estét. Kezdeté este 8 órakor.

A kórházegyesület f. hó 24-én délután 4 órakor a városháza tanácstermében rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a megüresedett tisztségeket töltötték be egyhangulag, így most már a tisztikar végleges névsora a következő: Elnökök: Dr. Deák Jenőné és Berger Manóné; alelnökök: Karácsony Kálmánné, Weiler Kálmánné; Pénztárosok: özv. Frankl Károlyné, Dr. Szűcs Arnoldné, Faragó Manóné; Titkárok és jegyzők: Buday Lajosné, Berger Károlyné, Dr. Klein Gyula és Buday Lajos, valamint az ötven tagú választmány is kiegészítettett. — Kívánatos, hogy kezdje meg az egyesület rendes működését. Hisszük, hogy az új tisztikar garancia arra, hogy ezen humánus egyesület célja érdekében hathatósan fognak közreműködni az irányban, hogy a cél teljesen megvalósíttassék.

A kincses gödör. Ha mi tapolcaiak nem tudnák, hogy miez a kincsesgödör, mi is azt hinnők, mint az idegen olvasó, hogy ez valami érdekes, szép hely, amely kincset rejt magában, de hát mi jól tudjuk, hogy épen az ellenkezője a nevének, mert undorító, szeméttelrakodó gödör, közvetlen a Halápra vezető országút mellett, megbotránkozásul az idegen utasnak és szegényül a községi előjáráságnak. Hisz egy ideig volt ott rend, tisztaság, miért nincs tovább is!

Zalamegye népesedése. Az aispáni jelentése szerint a legutóbbi negyedévben Zalamegye lakosága 2131 lélekkel szaporodott. Összesen 517 gyermek született, a halálozások száma pedig 3194 volt. A szaporodás városonként és járásonként a következőképpen oszlik meg; alsólendvai járás 257, balatonfüredi járás 24, csáktornyai járás 314, keszthelyi járás 80, letenyei járás 169, nagykanizsai járás 119, novai járás 114, pacsai

járas 116, perlaki járás 229, sümegi járás 54, tapolcai járás 172, zalaegerszegi járás 201, zalaszentgróti járás 76, Nagykanizsa város 6. A népesség apadása csupan Zalaegerszeg városában mutatkozott, hol a halálozások száma 96 volt és 88 gyermek született.

Tapolcai küldöttség a vallás és közoktatásügyi miniszternél. Tegnap délben fogadta a tapolcai polg. leányiskola ügyében a 10 tagból álló küldöttséget a közoktatásügyi miniszter, kiket dr. Darányi Ignac vezettet a miniszter elé. A küldöttség szónoka Glazer Sándor volt. A vett távirati értesítés szerint a folyó tanévre az iskola megkapja az államségelyt, az államosítása pedig csak 1913-ra remélhető.

Gabányi Árpád lesenceistvándi lakós. Gabányi Árpád a magyar nemzeti színház örökös tagja, 1912. április hó 1-én nyugalmába vonul. A kitűnő színművész szenvedélyes gyümölcsfatenyésző. Sümegen szándékozott letelepedni, de megfelelő gyümölcsösselellátott kényelmes hazát nem talált, így Darnay Kálmán muzeumi igazgató társaságában Lesenceistvándra jött és itt az özv. Szalmássy-ne-fele kényelmes kuriát választotta lakóhelyül, amit meg is vett és ahova jövő év április 1-én véglegesen beköltözik. A nyugalom éveit egy nagy munkamegírására szenteli a művész, kihez a szomszedság folytán többször lesz szerencsénk városunkban.

A balatonparti vasut átépítése. A kereskedelemügyi miniszteriumban tanácskozás folyt a magyar vasutvonalak teljesítőképeségének fejlesztéséről. Ezen a tanácskozáson elsősorban a dunántúli közlekedési viszonyok rendezése került szóba. Ujból és részletesen letárgyalták Hieronyminak azt a tervét, a balatonvidéki vasutat Székesfehérváron keresztül vezetik Budapestre. Ezzel a pótlással elérik azt, hogy a vasutvonal 80 kilométerrel rövidebb lesz.

Egyetlen művészt. E czímen hirdeti Pinter Imre a budapesti megboldogult kivégzett népszínház elsőrangú tagja, folyó hó 8-ik napján azaz vasárnap tartandó egyetlen estélyét. A fehér családi műsor felöleli a legszebb újdonságokat, fővárosi és külföldi slágereket és bő alkalmat nyult a szereplőknek tehetségük többoldalú érvényesítésére.

Pinter Imrét főlösileges bővebben ismertettünk, aki nem ismerné őt budapesti sikerei révén, bizonyára hallotta hírét a gramofon lemezek útján. Az est második érdekessége Parlagi Kornélia soubrette primadonna, a budapesti Királysínház „János vitéz” versenygyőztesének bemutakozása lesz, aki egyike azon keveseknek, akik vérből színésztalentumuk mellett gyönyörűen énekelnek. A harmadik szereplő Szemere Gyula elsőrangú komikus, míg a zongoránál Pállos Tivadár zongoraművész ül. A művésztelvény programjára még visszatérünk.

Gyógyszertár Badacsonytomajon. Szeptember hó 26-án nyult meg a Badacsonytomaj közsé ben felállított gyógyszerár. — A hivatalos megnyitáson Thassy Gábor megyei főorvoson kívül Karácsony Kálmán főszolgabíró és Dr Deák Jenő járásorvos volt jelen. A gyógyszerár tulajdonosa Huszár Károly.

Épül az állami borközraktár. Mint ismertetes az állam a badacsonyvidéki állami borközraktár részére megvette a Badacsonyládbi hegyen lévő Nagy Aladár fele szőlőbirtokot, amelyben még Ranolder János volt veszprémi püspök építetett gyönyörű, nagyméretű pincét, amilyen alig van a Balatonvidéken. A pince átalakítási és nagyobbítási munkálatai most folynak. A borközraktár modern borgezdasági berendezése mellett, stízszerű, monumentális épület lesz, amely hatalmas homlokzatával is szép képet fog nyújtani a balatoni vonaton átutazóknak. A tervezet szerint az épület f. év végén fog elkészülni.

Hajómenetre d a Balatonon. Folyó évi október hó 1 től október 31-ig Balatonboglár — Révfülöp — Badacsony és vissza a következő hajómenetrend lesz. Balatonboglárról — Révfülöpre indul délben 12 ó. 05 perckor és este 7 ó. 15 pkor. — Révfülöpről — Badacsonyba indul délben 12 ó. 50 pkor. Bada-

csonyból — Révfülöpre indul délután 4 ó. 30 pkor. — Révfülöpről — Balatonboglárra indul d. e. 9 ó. 30 pkor és délután 5 ó. 35 pkor.

A tapolcai fodrászok üzleti zárórāja közös megállapodásunk szerint f. évi október hó 1 től hétköznapokon esteli 7 óra, kivéve az ünnepek és multságok előestéjén, amikor a munka elvégzéséig, vasárnap és általában ünnepnapokon déli 12 óráig maradnak nyitva a fodrászüzletek.

Téli-menetrend a balatoni vasuton. Tapolcáról Budapestre közvetlen gyorsvonat indul reggel 4 óra 20 pkor; egy másik közvetlen személyvonat Tapolcáról indul délután 3 ó 23 pkor, Budapestre érkezik este 10 ó 55 pkor. A Tapolcáról délelőtt 9 ó 23 pkor induló személyvonat csak Adony-Pusztaszabolcsig közlekedik. Ezekon kívül közvetlen vonat indul Tapolcáról Veszprémbe délután 5 ó 40 pkor, de a többi vonatnak is van csatlakozása Alsóörsön keresztül Veszprémig.

Budapestről — Tapolcára indul közvetlen személyvonat reggel 5 ó 45 pkor, amely Tapolcára délben 12 ó 45 pkor érkezik, — egy személyvonat indul Budapestről 8 ó 25 pkor, amely d. u. 5 ó 06 pkor és az eddigi gyorsvonat, amely d. u. 2 ó 55 pkor indul és este 8 ó 17 pkor érkezik Tapolcára. A Tapolcára reggel 7 ó 28 pkor érkező vonat közvetlen Veszprémből indul.

Bleriot Tapolcán nem csinálna nagyobb szenzációt, mint Oblatt és Vámos Pannónia szállodája és kávéháza október 14-iki megnyitása, amelyre a nagyon tisztelt vendégeknek kellemes meglepetést tartogatnak.

A pénzügyőrök új egyenruhája. A pénzügyőrség új egyenruhájára és jelvényeire vonatkozó értesítéseket az összes pénzügyőri hatóságok a napokban kapták meg. A változások a következők: vigyázók 2 csilagrózsát, a fővigyázók hármát, a szemlészek ezüst, a biztoshelyettesek arany paszományt, a tisztviselők kőrgállert kapnak. Az összes pénzügyőri alkalmazottaknak megengedik a zsavolyruha viselését.

Az Élet 40. sz. a Következő tartalommal jelent meg Vasárnapi levél: A mór elmehet. — Zenés esték: Liszt Ferenc. — Enek a Balatonon. (Költemény.) Sik Sándor. — Egyötöd fillér. Obszervátor. — Feladom a várat. Ideges napután. (Költemények.) Lányi Sarolta. — Selene. (Regény.) Orbán Dezső. — Portland hercege. Gróf Villiers de L'Isle Adam — Fráter Aladár. — Levél Campagnáról. Pethő Sándor. — Csomafáy. Sz. Szigethy Vilmos. — Szeretem az ősz faluhelyen. (Költemény.) Remetey Dezső. — Csütörtök ur. (Regény.) Chesterton Hévey. — Oidipus király. Sik Sándor. — Akadémia, kezdő halhatatlanok számára. Janeiró — Színház. — Zene. — Mozgó képek. — Szerk. újan tek.

Kitüntetett juhász. A Veszprémi Káptalan kis pecsétai gazdaságában 40 esztendőn át szolgált odaadó hűséggel és becsületességgel Enez János juhász. Az érdemes öreg pásztort kitüntetésre terjesztették fel a földművelésügyi miniszterhez és a miniszter elismerő oklevele, meg a szokásos 100 korona aranyban, most érkezett meg. Vasárnap volt a kitüntetett pásztor részére rendezett ünnepély. Langer István a balatonfüredi járás főszolgabírája üdvözölte az öreg juhászt és adta át a miniszter nevében az oklevelet és a jutalmat. Ezután Fabián János vászolyi plébános méltatta szép szavakkal a nap jelentőségét, mire a megjutalmazott mondott néhány keresetlen szóval köszönetet.

A hamis százások. A százásokra — a kinek t. i. kezébe jut — jó lesz vigyázni, mert hamis százás bankok vannak forgalomban. Az igazi százások sarkáiban guilirozott csillagok sarkai mindkét lapon mások. Az egyik lapon a csillag közepéből vízszintes sarak nyulik ki, másik lapon pedig két sarak köze látható. — A hamis százásoknál a csillagok mindkét lapon egyformák.

A be nem irt tankötelesek. Szigorú rendelet érkezett a vármegye valamennyi községének előjáróságához, hogy a most megkezdett 1911 — 12 tanévre az iskolába be nem irt tankötelesek az iskolai beírások utolsó napjától számított két hét leforgása alatt, de minden esetre még október 10-ike

**A VASMEGYEI
TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ÁRUOSZTÁLYA
SZOMBATHELY.**

Ajánl: Mindennemű mezőgazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket, benzint és nyersolajmotorokat, cséplőgép-garnitúrákat, géps nyersolajat, műszaki cikkeket, zsák, ponyva és kötél árukat, mindennemű

műtrágyát kartelen kívül,
vetőmagvakat, erőtakarmányféléket, belföldi és porosz

K O S Z E N E T
kovácszenet meszet és cementet, tűzoltó-felszereléseket stb. stb. stb.

MÉRSEKELT ÁRAK!
Méltányos fizetési feltételek!
Központi iroda: Közégi-utca 2.

Raktár: Szél Kálmán-utca 25.

Árajánlattal és költségvetéssel díjmentesen szolgálok.

Képviselek minden községben kerestetnek.

Meghívó.

A lesenczenémetfalui fogyasztási és értékesítő szövetkezet felszámolás alatt 1911. évi október hó 8-án d. u. 3 órakor a róm. kath. iskolában

felszámolási közgyűlését tartja, melyre a szövetkezet összes tagjai tisztelettel meghívattak.

- T Á R G Y:
1. A felszámoló bizottság jelentése működéséről.
 2. A zármérleg bemutatása.
 3. A felszámolási tervezet bemutatása és jóváhagyása.
 4. A felszámolás megejtése.
 5. A felszámoló bizottság, valamint a felügyelő bizottság végleges felmentése,
 6. A szövetkezet feloszlásának kimondása s a szövetkezet körveinek elhelyezése.
 7. A szövetkezet cégének törlése.
- A zármérleg, valamint a felszámolási tervezet megvizsgálatván, helyesnek találtatott.

Lesenczenémetfalui, 1911. szept. 17.
A felszámoló bizottság.

Egy jókarban levő
automobil
igen jutányos áron eladó,
hol? megmondja a kiadó-
hivatal.

**A kővágóörsi evangélikus
hitközség**
október 8-án délután 3-órakor
iskolájában nyilvános árveré-
sen kiadja a legtöbbet ígéro-
nek
a kővágóörsi főutcán levő
korcsmáját
3 évre haszonbérbe. Bánat-
pénz 200 korona.

K 30000

C E R E S - D I J - K I I R Á S

Azon célból, hogy a CERES-ételzsirt ott is bevezessük, ahol azt régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják, azon kéréssel fordulunk hű vevőinkhez, akik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, miszerint a következő kérdésekre válaszolni szíveskedjenek:

1. Mi készítette Önt arra, hogy a Ceres-ételzsirral kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyei vannak ezen ételzsirnak más ételzsirokkal szemben? 3. Mely előnyei teszik azt Önre nézve nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőseit hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűzük ki, amelyek kisorsoltatnak:

1 díj à K 1000 = K 1000	20 díj à K 100 = K 2000
10 díj à K 200 = K 2000	1000 díj à K 20 = K 20000
Összesen K 3000	K 22 000

Azon pályázók között, a kik a feleletek külfelakja és tartalma folytán különösen jó válaszokat küldenek be, a következő nyeremények kerülnek kiosztásra:

1 nyeremény à K 1000 = K 1000	5 nyeremény à K 200 = K 1000
2 nyeremény à K 500 = K 1000	20 nyeremény à K 100 = K 2000
K 2000	K 3000

Egy pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az ujságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25 000 koronát kitevő díjak kiosztatása céljából kisorsoltatni és mely pályázók kapják meg a 28 nyereményt, melyek összege: 5000 K.

Ezen pályázaton mindazok résztvesznek, a kik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alanti cégnek legkésőbb 1911. évi november hó 15 ig beküldik és legalább öt papírszalaggal (1/2 kg-os Ceres-kockák vagy csomagokról) azt igazolják, hogy a mi Ceres-ételzsirunkat fogyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorsszámot kap és ezáltal a sorsolásnál kettős, illetve többszörös esélye van.

A huzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. közjegyző, Dr. Kopetz H. R. ur jelenlétében és irodájában 1911. évi december hó 20.-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzéke kinyomattatik és kívánatra bárkinek beküldetik.

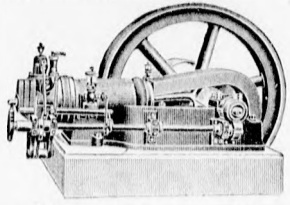
SCHICHT GYÖRGY R.-T., „Dij-pályázat“, AUSSIG, BÖHMEN.

Nyersolaj
Szivógáz
Diese
Benzin

mótorok

ÉS LOKOMOBILOK

gyors
szállítás
kedvező
fizetési
feltételek
messze-
menő
jótállás.

Drezdai mótorgyár részv.-társ.
Németország legrégibb, legnagyobb
mótorgyára VÉZÉRKÉPVISELŐ:

Gellért Ignác és Társa
Budapest, V, Koháry-u. 4.
Alkotmány-utca sarok.

PAUK VILMOS

vaskereskedés

TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagyvalasztéku raktárát, Nechwile Fenencz szabadalmazott „AUSZTRIA” permétező egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önműködő. Rákóczy, légnomásu, Mayfarth és Eclier vermoro permétezők, melyeket gyári áron boesátók rendelkezésre.

Szénkénegezők (Egyszerűség). Borszivattyuk bor tömlők (Heinrich rendszer). Ekék, Kayser varrógépek golyos csapágyal

továbbá a legna-
gyobb választék

szőlőprésekből,
Lütichi és Pieper vadászfegyverekből,
mindennemű gazdasági és szőlészeti gépekből

Nehéz első rendű AUSZTRIA permétezőkhöz mindennemű alkatrészek kaphatók
Állandó nagy raktár használtvasuti sinekből és vasgerendákból.

Jó karban levő
boroshordók
eladók

özv. Himler Adolfnénál
Czellőmölk.

Bérbe adó

2 drb. szántóföld

Bővebbet

özv. Csendes Józsefné.

MODERN KÖNYVTAR
MAGYAR KÖNYVTAR

Lówy B. könyvkereskedésében
Tapolczán kapható.

ÉRTESETÉS! Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közön-
séggel, hogy miután 4 évig Budapesten
elsőrendű női szabóműhelyekben a kellő gyakorlatot megszereztem.

Tapolczán Árpád-utca 3. szám alatt

NŐI SZABÓ-MŰHELYT

nyitottam. — A legújabb francia divat szerint vállalok, kosztüm,
báli és egyéb alkalmi ruhák készítését, ugyszintén alakításokat is.

Tisztelettel

ÁCS FERENCNÉ.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolcza, Arany János-utca, a zárdakert
átellenében.

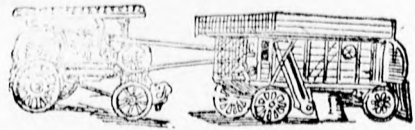
Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern
takaréktűzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és
vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak fellátását és javítását, bor-
fejítő, szénkénegező és permétező gépek javítását a lehető
legjutányosabb árak mellett.

Állandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és
permétező géprészeket. Elfogad mindenféle mérlegjavítást.

BRÜNN-KÖNIGSFLDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA

Monarchia legelőkelőbb gyára. Egyedárusító: EBELLES EMIL, Budapest, V., Váci-ut 14.

Teljes

cséplőgarnitúrák és
malomberendezések.

Elismert tény, hogy cséplőgarnitúráink a
leggazdagabban és legmegbízhatóbban
működnek

Teljes transmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok
és egyéb gépészeti berendezések.

Benzin
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel

Motor

Szivógázmotorjaink, valamint Diesel-
rendszerű nyersolajmotorjaink üzemköltsé-
ge óránként és lóórónként
cca 1-1 1/2 fillér.

Eddig 500.000 lóerő üzemben.

Gyorsanfűtő „IDEAL”
KERETFÜRÉSZEK
Fűrésztelepek, asztalos-
műhelyek teljes berendezése

Alacsony és magas nyomású

SZIVATTYUK

gőz-, transmissió-, villany, vagy motor-
üzemre bármely vízellátási és ipari célra.

Költségvetés-, árajánlat- és mérnökátogatással
díjmentesen szolgálunk.